

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 1209  
van **ANNICK DE RIDDER**  
datum: 15 juni 2018

---

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

---

*De Lijn Antwerpen - Controle op zwartrijden (3)*

Zwartrijden is een oud zeer bij de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn (verder De Lijn genoemd) dat begrijpelijk veel wrevel veroorzaakt bij reizigers die wel correct betalen voor hun verplaatsing, alsook bij De Lijn zelf aangezien zij inkomsten mislopen. In 2017 werd dan ook een recordaantal van 2,8 miljoen reizigers gecontroleerd op zwartrijden door controlepersoneel op trams en bussen in Vlaanderen.

Ook in de stad Antwerpen vinden er regelmatig controles plaats op zwartrijden. Zo hield de Lokale Politie Antwerpen samen met De Lijn recent een controleactie tegen zwartrijden. In totaal werden er op 35 bussen en trams zo'n 1.300 reizigers gecontroleerd, waarvan er 309 geen geldig vervoerbewijs konden voorleggen. Ook werden enkele mensen aangehouden voor allerlei politionele overtredingen.

1. Welke bus- en tramlijnen werden tijdens deze controleactie gecontroleerd? En op basis van welke criteria werden ze geselecteerd?
2. Hoeveel controleacties vonden er plaats op bus- en tramlijnen in Antwerpen in 2017 en 2018? Hoeveel reizigers werden er telkens gecontroleerd en op welke bus- en tramlijnen? En hoeveel reizigers verplaatsten zich zonder geldig vervoersbewijs?
3. Bij hoeveel controleacties (in 2017 en 2018) werd de politie betrokken? En hoeveel politionele overtredingen werden hierbij vastgesteld? Kan de minister een overzicht bezorgen van de overtredingen (openstaande boete, lopend onderzoek, ...)?

**BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

**ANTWOORD**

op vraag nr. 1209 van 15 juni 2018

van **ANNICK DE RIDDER**

1. De recente controleactie samen met de Lokale Politie betrof een gecoördineerde actie op tramlijnen, namelijk de lijnen 2,3 en 6.  
Het open opstapregime dat op de tramlijnen wordt gehanteerd, zorgt voor meer fraudegevoeligheid op de trams.  
Er werd voor het premetrostation Sport gekozen omdat daar voldoende ruimte voorhanden is voor zulke gezamenlijke actie met de politie. Betrokkenen kunnen er bovendien, indien nodig, worden onttrokken aan het zicht van het publiek.
2. De Lijn houdt haar controledata bij aan de hand van de indicator "aantal gecontroleerde reizigers" en niet aan de hand van "aantal controleacties". Lang niet elke dagelijkse, geplande of zelfs niet geplande controle-activiteit valt immers onder de noemer van een "actie".

Op lijnen die (geheel of voor een gedeelte van hun traject) rijden op het grondgebied van de stad Antwerpen, werden in 2017 359.988 reizigers gecontroleerd.

In 2018 zijn er dat tot op heden 171.412.

Indicatief voor de spreiding van de controles en controleacties zijn de overzichten "meest gecontroleerde lijnen".

Deze lijst zag er in 2017 als volgt uit:

|     |                                                  |
|-----|--------------------------------------------------|
| 3   | P+R Merksem - P+R Melsele                        |
| 2   | Hoboken - P+R Merksem                            |
| 640 | Loenhout - Wuustwezel - Brasschaat - Antwerpen   |
| 410 | Antwerpen - Turnhout                             |
| 500 | Antwerpen - Boom - Rumst - Mechelen              |
| 650 | Kapellen - Merksem - Antwerpen Luchtbal          |
| 17  | UZA - Centraal Station - Brouwersvliet           |
| 5   | Wijnegem - P+R Linkeroever                       |
| 21  | Neerland - Middelheim - Centraal Station         |
| 32  | Edegem - Rooseveltplaats                         |
| 720 | Putte - Kapellen - Hoevenen - Antwerpen          |
| 770 | Zandvliet - Hoevenen - Antwerpen                 |
| 6   | P+R Olympiade - P+R Luchtbal                     |
| 9   | Eksterlaar - P+R Linkeroever                     |
| 15  | P+R Boechout - P+R Linkeroever                   |
| 610 | Antwerpen - Oelegem                              |
| 10  | Wijnegem - P+R Schoonselhof                      |
| 20  | Borsbeek - Berchem Station (B) - Rooseveltplaats |

|     |                                         |
|-----|-----------------------------------------|
| 8   | P+R Wommelgem - Zuid                    |
| 600 | Meersel-Dreef - Hoogstraten - Antwerpen |

In 2018 werd tot op heden meest gecontroleerd op de lijnen:

|     |                                                |
|-----|------------------------------------------------|
| 3   | P+R Merksem - P+R Melsele                      |
| 2   | Hoboken - P+R Merksem                          |
| 10  | Wijnegem - P+R Schoonselhof                    |
| 640 | Loenhout - Wuustwezel - Brasschaat - Antwerpen |
| 8   | P+R Wommelgem - Zuid                           |
| 17  | UZA - Centraal Station - Brouwersvliet         |
| 6   | P+R Olympiade - P+R Luchtbal                   |
| 650 | Kapellen - Merksem - Antwerpen Luchtbal        |
| 720 | Putte - Kapellen - Hoevenen - Antwerpen        |
| 15  | P+R Boechout - P+R Linkeroever                 |
| 9   | Eksterlaar - P+R Linkeroever                   |
| 5   | Wijnegem - P+R Linkeroever                     |
| 770 | Zandvliet - Hoevenen - Antwerpen               |
| 21  | Neerland - Middelheim - Centraal Station       |
| 12  | Sportpaleis - Melkmarkt                        |
| 32  | Edegem - Rooseveltplaats                       |
| 610 | Antwerpen - Oelegem                            |
| 730 | Antwerpen - Ekeren - Brasschaat                |
| 410 | Antwerpen - Turnhout                           |
| 11  | Melkmarkt-Berchem Station                      |

Het aantal reizigers dat zich zonder geldig vervoerbewijs verplaatste, is een deel van het totaal aan pv's dat De Lijn uitschrijft voor overtredingen allerlei.

De rapporteringstool die bij de Dienst Administratieve Boetes van De Lijn wordt gebruikt, laat niet toe te verslaan per lijn en per code van overtreding.

Per lijn kan slechts op het niveau van het totale aantal pv's worden gerapporteerd. Daar zitten dus ook alle overlast-pv's bij.

3. In 2017 werden in Antwerpen twintig acties in samenwerking met de politie uitgevoerd.

In 2018 zijn dat er tot op heden reeds vijftien.

De Lijn heeft geen zicht op eventuele politionele overtredingen en de gevolgen die hieraan zouden zijn gegeven. Die gegevens moeten worden bevraagd bij de verantwoordelijke instanties.